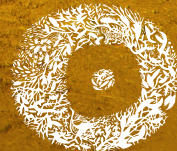

DOĞA MÜCADELESİ VE HAK İHLALLERİNDE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÖZEL PROSEDÜRLERE BAŞVURU REHBERİ

Doğa

Doğa Derneęi (BirdLife Türkiye ortaęı)

Yayına Hazırlayan: Özlem Altıparmak

Yayınlayan: Doğa Derneęi

Yayın Tarihi: Nisan 2022

e-ISBN: 978-605-64102-4-6

Adres: Orhanlı Mahallesi 7102 sokak No:1 Seferihisar / İzmır
doga@dogadernegi.org | www.dogadernegi.org

İçindekiler

1. Giriş	3
2. Doğa Mücadelesi ve Hak İhlallerinde Birleşmiş Milletler Mekanizmaları	4
3. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyi Özel Prosedürleri	8
4. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyi Özel Prosedürlerine Başvuru Nasıl Yapılır?	11
5. Başvuru Yapacaklara Öneriler	15

DOĞA MÜCADELESİ VE HAK İHLALLERİNDE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÖZEL PROSEDÜRLERE BAŞVURU REHBERİ

1. GİRİŞ

Gezeganimizde hem ekosistemler hem de pek çok canlının yaşam alanlarındaki yok oluş büyük bir hızla devam ediyor. Yanlış politikalar ve uygulamalar sonucunda gerçekleşen iklim krizi ve bu krizin etkileri de gün geçtikçe artıyor. Doğanın yok edilmesi; ekosistem ve biyoçeşitlilik kaybı, doğanın bir parçası olan insanları da olumsuz etkiliyor. Sağlık hakkı ve yaşam hakkı gibi temel haklar açısından ciddi ihlallere sebep oluyor.

Bu nedenle bu yok edişi ve iklim değişikliğini bütüncül bir bakış açısıyla ve hak temelli bir yaklaşımla ele alabiliriz. Bu bakış açısı artık uluslararası alanda da kabul ediliyor. Örneğin, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyi (BM İHK), 48. Oturumunda aldığı 13. İlke Kararı ile “güvenli, temiz, sağlıklı ve sürdürülebilir çevre hakkı”nı, bir insan hakkı olarak kabul etmiştir.¹

Türkiye’de doğa ve onun bir parçası olan yaşam alanlarının yok edilmesi gün geçtikçe artıyor. Madenler, enerji ve tarım projelerindeki yanlış planlama sonucunda geri dönülmez kayıplar yaşanıyor. Doğanın yok edilmesine karşı Türkiye’de verilen mücadele de her geçen gün artıyor. Ancak doğayı savunan sivil gruplar ne yazık ki, uluslararası prosedürleri bu süreçte sınırlı seviyede kullanıyor.

Bu projelere ve yanlış uygulamalara karşı destek alabileceğimiz uluslararası prosedürlerden biri Birleşmiş Milletler insan hakları başvuru mekanizmaları. Türkiye’de doğa koruma alanında neredeyse hiç kullanılmayan bu mekanizmalar, insan hakkı ihlallerini gerekçe göstererek savunuculuk çalışmalarına destek oluşturuyor.

Bu rehber, doğa tahribatı nedeniyle yaşanan insan hakları ihlallerinde Birleşmiş Milletler Özel Prosedürlere başvuru yöntemini açıklamak ve bu mekanizmaya başvurmak isteyen kişi ve kurumlara yol göstermek amacıyla hazırlandı.

¹ <https://altiparmakhukuk.org/blog/bm-ilke-karari-cevirisi-bir-insan-hakki-olarak-guvenli-temiz-saglikli-ve-su-47>

2. DOĞA MÜCADELESİ ve HAK İHLALLERİNDE BM MEKANİZMALARI

Doğa Mücadelesinde BM Denetim Mekanizmaları Nelerdir?

BM insan hakları denetim usulleri ikiye ayrılır. Denetimin kaynağını insan hakları sözleşmeleri oluşturuyorsa **“Sözleşmeye Dayalı Denetim Prosedürü”**nden bahsedilir.

İkinci grupta ise **“Şarta Dayalı Denetim Prosedürleri”** bulunmaktadır. Bu usullerin kaynağını Birleşmiş Milletler Şartı oluşturur. Şarta bağlı denetimler, **İnsan Hakları Konseyi (İHK) Şikayet Prosedürü** ve **Özel Prosedürler** olarak iki gruba ayrılır.

1. BM İHK Şikayet Prosedürü başvurularının incelenmesi için, şikayetin sistematik ve ağır insan hakları ihlallerine ilişkin olması gerekir.
2. İkinci yöntem ‘Özel Prosedürler’ adı verilen gruptur. Doğa mücadelesindeki insan hakları ihlalleri için bu yöntem kullanılır. Özel Prosedürler bir denetim ve başvuru mekanizmasıdır. <https://spcommreports.ohchr.org/> web sitesi üzerinden Özel Prosedürler’e yapılan başvurular ve raporlara ulaşılabilir. Bir sonraki bölümde nasıl başvurulacağını görebilirsiniz.

Fotoğraf: Turan Çetin

Hak İhlali Örnekleri

BM İnsan Hakları Konseyi 5 Ekim 2021 tarih ve 13 sayılı İlke Kararı ile “güvenli, temiz, sağlıklı ve sürdürülebilir çevre hakkı”nı, bir insan hakkı olarak kabul etmiştir. Bu ihlaller sadece ekosistemle sınırlı kalmıyor ve sağlık hakkı, gıdaya erişim hakkı gibi temel insan haklarını da içeriyor. Doğaya verilen zararlar ve ekosistemdeki tahribatlarla ilgili olarak BM insan hakları mekanizmalarına başvuru yapmak mümkün.

BM başvurusu için aşağıdaki örneklerde yer alan hak ihlalleri değerlendirilerek bir hazırlık yapılabilir:

a) Yanlış su politikaları sonucunda bir sulak alanın zarar görmesi (gölün, derenin kuruması, zehirlenmesi vs.) durumunda;

- Balıkçılık yapanların ekonomik, sosyal ve kültürel haklarının, çalışma haklarının, mülkiyet haklarının ihlali
- İç göç yaşanması durumunda, yerinden edilme kaynaklı ihlaller
- Tarımsal ürün kayıpları olması durumunda gıdaya erişim ve mülkiyet hakkı ihlalleri
- Sağlıklı bir çevrede yaşam hakkının ihlali

b) Denizlerde zehirli atık veya müsilaj durumunda;

- Sağlık hakkının ihlali
- Bölgede turizm veya balıkçılık yapanların ekonomik, sosyal ve kültürel haklarının, çalışma haklarının, mülkiyet haklarının ihlali
- İç göç yaşanması durumunda, yerinden edilme kaynaklı ihlaller
- Temiz su ve sanitasyon² hakkının ihlali
- Sağlıklı bir çevrede yaşam hakkının ihlali

c) Kömürlü termik santral veya benzeri bir işletme faaliyeti kaynaklı hava kirliliği durumunda;

- Temiz hava ve sağlık haklarının ihlali
- Tarımsal ürün kayıpları olması durumunda gıdaya erişim ve mülkiyet hakkı ihlalleri
- Sağlıklı bir çevrede yaşam hakkının ihlali

² Hıfzısıhha, sağlıklı yaşamak için gereken önlemlerin bütünü

d) Doğaya verilen zararlara ilişkin toplantı veya barışçıl protestoya müdahale durumunda;

- Barışçıl toplanma ve gösteri hakkının ihlali
- İfade ve örgütlenme özgürlüğü haklarının ihlali
- İşkence ve kötü muameleye tabi olmama ve bu nitelikte cezaya çarptırılmama hakkı

e) Barışçıl bir nöbet, açıklama veya gösteri neticesinde gözaltı/tutuklama olması ve dava açılması durumunda;

- Kişi özgürlüğü ve güvenlik hakkı
- Adil yargılanma hakkı
- İşkence ve kötü muameleye tabi olmama ve bu nitelikte cezaya çarptırılmama hakkı

Yukarıda yazılı hak ihlallerinin örneklerini artırmak mümkün. Başvuru öncesi yaşanan olayın özelliğine göre değerlendirilme yapılmalı ve farklı hak kategorilerinin de etkilenebileceği dikkate alınmalıdır.

Fotoğraf: Özcan Yüksek

Doğa için Mücadele Edenleri Koruyan Uluslararası İlkeler Nelerdir?

Doğa için mücadele eden kişiler “insan hakları savunucusu” olarak kabul edilirler. Bu kişilere yönelik tehdit, saldırı ve hak ihlalleri olması durumunda aşağıdaki ilkeler ve korumalardan yararlanırlar.

- İnsan haklarını savunmak evrensel olarak tanınan bir haktır.
- İnsan hakları savunucularının fiziksel bütünlükleri, özgürlük ve güvenlikleri ile onurları korunmaktadır.
- Tehdit, saldırı, damgalama ve marjinalleştirilmeye karşı koruma altındadırlar.
- Yargısal taciz, suçlu sayma, keyfi gözaltı ve tutuklamaya karşı korunurlar.
- İnsan hakları çalışmalarına olanak sağlayan güvenli ve elverişli bir ortamın sağlanması zorunludur.
- Düşünce ve ifade özgürlükleri, bilgi edinme ve bilgiyi yayma özgürlükleri bulunmaktadır.
- Örgütlenme özgürlüğü, sivil toplum örgütü (STÖ) kurma, bunlara üye olma ve etkili bir şekilde katılma özgürlüklerine sahiptirler.
- Uluslararası kuruluşlara, fon ve mali kaynaklara erişim ve bu kuruluşlarla iletişim kurma hakları mevcuttur.
- Barışçıl toplanma ve kamu yönetimine katılma hakları mevcuttur.

Bu koruma ve haklar örnek olarak sayılmış olup konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye linkten ulaşılabilir. <https://www.osce.org/files/f/documents/2/d/230596.pdf>

3. BM İNSAN HAKLARI KONSEYİ ÖZEL PROSEDÜRLERİ

Özel Prosedürler Nedir?

BM İnsan Hakları Konseyi'nin Özel Prosedürleri (The Special Procedures of the Human Rights Council), bağımsız insan hakları uzmanlarıdır. **Özel Prosedürler** olarak adlandırılmalarının sebebi, insan haklarını geliştirmek ve korumak açısından yetkilerinin pek çok farklı yöntem ve tematik alanı barındırıyor olmasıdır. "Özel Prosedürler" kavramı, bağımsız uzmanlar ve özel raportör gibi tayin edilmiş bireylere ek olarak, çalışma grupları ve Genel Sekreter Temsilcisi gibi yetki sahiplerinin tamamını kapsayacak şekilde kullanılır.

Özel Prosedürler, BM çalışanı olmayıp tamamen bağımsızdır. Çalışmaları karşılığında maaş veya başka herhangi bir ücret almazlar, ancak masrafları BM tarafından karşılanır. BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği (İHYK) Ofisi'nden ayrı olarak yapılandırılmıştır ancak ofis, Özel Prosedürlere her türlü desteği sağlar. BM İHYK çatısı altında bulunan "Özel Prosedürler Bölümü", politika ve hukuki uzmanlık, araştırma, idari ve lojistik hizmetler açısından Özel Prosedürlere destek sağlar.

Özel Prosedürler, BM İnsan Hakları Konseyi'ne periyodik rapor hazırlayıp sunarlar. Bunun dışında, bazı yetki sahiplerinin BM Genel Kurulu'na rapor sunma zorunluluğu da bulunmaktadır.

Özel Prosedürler Hangi Konularda Faaliyet Yürütür?

Bir devletin, ilgili sözleşmeye taraf olup olmadığına bakmaksızın, Özel Prosedürler aşağıdaki konularda faaliyet yürütürler:

- Ülkelerdeki durumu yaptıkları ziyaretler yoluyla gözlemlemek
- İnsan hakları ihlallerine ilişkin kendisine yapılan şikâyet ve başvurularla ilgili devletlerle iletişime geçmek
- Tematik çalışmalar yürütmek ve uzman istişareleri düzenlemek
- Uluslararası insan hakları standartlarının geliştirilmesine katkı sağlamak
- İnsan hakları savunuculuğu yapmak ve bu konuda bilinç yükseltmek
- Hükümetlere teknik iş birliği için tavsiyelerde bulunmak

Başvuru Süreci Nasıl İşler?

Özel Prosedürler, aşağıdaki konularda kendilerine ulaşan insan hakları ihlalleriyle ilgili olarak, hükümetlere bir mektup gönderir ve ihlal iddialarıyla ilgili bilgi talep ederler. İletişim, diplomatik yollarla iletilir ve yargısal bir işlemin yerine geçmek üzere tasarlanmamıştır. İletişim, ilgili ülkenin Cenevre’de veya New York’ta bulunan BM Daimi Temsilcisi’ne, bunların yokluğu halinde ülkenin Dış İşleri Bakanlığı’na gönderilir.

İletişimlerin içeriği, periyodik raporlarda yayınlanıncaya kadar gizli tutulur. Raporlarda Özel Raportörlerin iletişim mektuplarına ve ekinde ilgili hükümetlerin cevaplarına yer verilir. Aksi talep edilmedikçe, raporlarda başvuru mağdurların ismi de yer alır. Başvuran kişi veya kurumların isimleri onların talepleri doğrultusunda gizli tutulabilir.

İletişim, aşağıdaki konularla ilgili olarak başlatılır:

- Geçmişte yaşanmış insan hakları ihlalleriyle ilgili iddialar
(Bu tür iddialar, **iddia mektubu** konusu olabilir.)
- Devam eden ya da potansiyel insan hakları ihlalleriyle ilgili iddialar
(Bu tür iddialar, **acil başvuru** konusu olabilir.)
- Uluslararası insan hakları hukukuna ve standartlarına uygun olmayan beyanlara, yasalara, politikalara veya uygulamalara yönelik kaygılar.

Uzmanlar gönderdikleri mektuplarda, kendilerine ulaşan iddiaları sunar ve bu iddialar hakkında açıklama talep eder. Uzmanlar, gerekli gördükleri takdirde ilgili makamlardan, ihlali önlemek veya durdurmak üzerine harekete geçmelerini, iddiayı araştırmalarını, ihlalden sorumlu kişilerin adaletin önüne çıkartılmasını ve mağdurlar veya aileleri için yasal başvuru yollarına erişimi mümkün hale getirmelerini talep eder. Bu taleplere ek olarak, uygulanması gereken insan hakları mevzuat ve yükümlülüklerini de hatırlatırlar.

Özel Prosedürlere şikayet yoluyla başvuru yolu, yargılamanın yerine geçebilecek ikame bir yöntem değildir. Özel Prosedürlerin, sundukları görüş ve önerilerinin uygulanması için yasal bir yaptırım yetkisi bulunmamaktadır.

Başvurunun Amacı Nedir?

Başvuru sonucunda Özel Prosedürlerin başlattığı iletişim, insan hakları ihlal iddialarına ilişkin yanıt almayı ve hakları korumak üzere önlem alınmasını amaçlar. Bu amaçlar aşağıdaki gibi özetlenebilir:

- Hükümetlerin ve diğer uluslararası kişilerin dikkatini iddia edilen insan hakları ihlallerinin üzerine çekmek
- İhlallerin önlenmesini, durdurulmasını, soruşturulmasını ya da gerekli telafi edici eylemlerin yerine getirilmesini talep etmek
- Gönderilen iletişimleri ve alınan cevapları BM İnsan Hakları Konseyi'ne bildirmek ve böylece belirli bir dönemde ele aldıkları bireysel ve toplu vakalar ile birlikte yasa ve politikadaki gelişmeler ile ilgili kamuoyu bilincini arttırmak

Fotoğraf: Mahmut Koyuş

4. BM İNSAN HAKLARI KONSEYİ ÖZEL PROSEDÜRLERİNE BAŞVURU NASIL YAPILIR?

İnsan Hakları İhlali İddiasına Yönelik Başvuru Nasıl Yapılır?

Her birey, grup, sivil toplum kuruluşu veya hükümetler arası kuruluş Özel Prosedürlere başvuruda bulunabilir. Başvuru, aşağıdaki link üzerinden çevrimiçi bir form doldurarak yapılır.

<https://spsubmission.ohchr.org/>

Başvuru çevrimiçi formu kullanarak ya da e-posta yoluyla yapıldıysa, başvurucuya başvurunun alındığına dair otomatik bir onay mesajı gönderilir. Bu otomatik onay mesajı, uzmanların başvuru üzerine harekete geçtiği anlamına gelmemektedir, sadece bilgi amaçlıdır.

Başvurular posta yoluyla, "OHCR-UNOG, 8-14 Avenue de la Paix, 1211 Cenevre 10, İsviçre" adresine gönderilerek de yapılabilir. Ancak başvuru durumunun takip edilebilmesi için, çevrimiçi formun kullanılması önerilmektedir.

Başvurunun Kabul Edilebilirlik Şartları Nelerdir?

- Başvuru, açıkça temelsiz veya siyasi amaçla yapılmış olmamalıdır.
- Başvuru, ihlal edildiği iddia edilen insan haklarının gerçekçi bir açıklamasını içermelidir.
- Başvurunun hakaret içeren bir dilde yapılmamış olması gerekir.
- Başvuru, güvenilir ve ayrıntılı bilgilere dayanarak sunulmalıdır.
- Başvuru, yalnızca medyada çıkan haberlere dayanmamalıdır.

Başvuru konusu ihlal açısından, ilgili devletin o hakkı düzenleyen uluslararası ya da bölgesel bir insan hakları anlaşmasını onaylamış olması gerekmez. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi başvurusunda olduğu gibi, mağdurun kendi ülkesinde dava açıp neticesini beklemesi, yani iç hukuk yollarını tüketmiş olması şart değildir.

Başvuruda Neler Yazılır?

a. Başvuruda, başvuruyu gönderen kişinin kimliği, adresi, ihlale yol açan olaya dair detaylı tüm bilgiler yer alır. Başvuru, insan hakları ihlalinin doğrudan mağduru olan kişi veya kişiler tarafından yapılabildiği gibi, sivil toplum kuruluşları, gruplar ve diğer kişiler tarafından da yapılabilir. Mağdur dışındaki başvurucuların ihlalle ilgili doğrudan ve güvenilir bilgi sahibi olmaları, iyi niyetle ve BM Sözleşmelerindeki prensipler doğrultusunda hareket etmeleri beklenir. Anonim başvurular dikkate alınmaz.

b. Başvuruda mağdurların kimlik ve diğer ayırt edici bilgilerine yer verilir. İhlalin yeri, zamanı, ihlalin sonlandırılmasıyla ilgili olarak atılmış adımlar ve ihlalin failleri açıkça belirtilmelidir.

c. Çevrimiçi form üzerinden doldurulan başvuruların İngilizce/Fransızca/İspanyolca dillerinden birinde olması ve 4000 karakteri geçmemesi gereklidir. Karakter hesabında boşluklar da dikkate alınır. Bu nedenle başvurunun net, öz ve sonuca odaklı yazılması gereklidir.

d. Başvuru formuna, büyüklüğü 3 MB geçmeyecek şekilde 3 ayrı belge eklenmesi mümkündür. Başvuruyu destekler nitelikte olan fotoğraf, uzman görüşü, resmi yazışmalar gibi belgelerin sunulması önemli ve faydalı olacaktır.

e. Başvuru formu doldurulurken, ihlal konusunun ilişkili bulunduğu alanların belirlenmesi ve seçenekler arasından işaretlenmesi gereklidir. Seçenekler arasında iklim değişikliği, sağlık, çevre, eğitim, barınma, yoksulluk, su ve sıhhi koşullar gibi farklı konular bulunmaktadır ve en az 1, en çok 5 seçeneğin işaretlenmesi mümkündür.

f. Başvuru sivil toplum kuruluşu olarak yapılacaksa, sivil toplum kuruluşu adı, adresi ve iletişim kişisine dair bilgilerin girilmesi gereklidir. Mağdurun ve başvurucunun ayrı kişiler olması halinde, her ikisine dair bilgilerin yer alması zorunludur.

g. Formun bir bölümünde, rıza beyanı ve gizlilik konusundaki irade açıklamasına yer verilmiştir. Başvuru yapılmadan önce, mağdur isim ve bilgilerinin gizli tutulmasının talep edilip edilmeyeceğine karar verilmesi gereklidir. Rıza beyanı ve gizlilik, hem hükümetlere yazılacak mektuplarda ve iletişimde, hem de BM İnsan Hakları Konseyi'ne sunulacak raporlarda yer alma açısından ayrı ayrı olarak sorulmaktadır. Bu nedenle her iki açıdan da değerlendirilme yapılması ve gizlilik konusundaki kararın netleştirilmesi gereklidir.

Acil Başvuru Yöntemi

Yaşanan insan hakları ihlaliyle ilgili acilen eyleme geçilmesi gerektiğinde ve süresinde müdahale edilmediğinde ağır ve vahim sonuçlar ortaya çıkmasının muhtemel olduğu durumlarda **acil başvuru** yapılabilir. Böyle bir başvuru söz konusu olduğunda Özel Prosedürler, ihlale yol açan hükümet veya kuruma derhal bir mektup gönderir ve 30 günlük süre içerisinde iddialara yanıt vermesini talep eder. Buna ek olarak, acil başvurunun bir basın duyurusu ile kamuoyuna açıklanması da mümkündür.

Başvuru Sonrasında Neler Olur?

Başvuru ile sunulan bilgiler, Özel Prosedürler Birimi altındaki Hızlı Yanıt Masası tarafından sınıflandırılır ve ilgili Özel Prosedür yetkililerine gönderilir. Yetki sahibi uzmanlar, ihlalle ilgili inceleme yapar ve gelen bilginin güvenilirliği, ihlalin kapsamı, sunulan detaylar doğrultusunda, harekete geçip geçmeme kararını verir. Özel Prosedürlerin başvuruyla ilgili olarak başvurucudan ve ilgili makamlardan ek bilgi talep etmesi mümkündür.

Uzmanlar, en ciddi ve acil vakalara öncelik vererek, mümkün olan en hızlı şekilde harekete geçerler. Bazı vakalar, uzmanlar tarafından başvurudan itibaren 24 saat içinde üstlenilebilmektedir. Ancak özellikle başvuruyla birlikte yeterli bilgi verilmemişse vakaların ele alınması daha uzun sürebilmektedir.

Acil başvurular için ilgili hükümetin cevap süresi 30 gündür. Acil niteliği taşımayan başvurular ve başvuru öncesinde vuku bulmuş insan hakları ihlallerine iddialarla ilgili iletişimlerde, hükümete bir mektup gönderilir ve iddialara 2 ay içerisinde yanıt vermesi talep edilir.

Başvuruya konu ihlallerin niteliğine bağlı olarak, bir veya daha fazla uzmanın konuyla ilgilenmesi ve ilgili devlete iletişim göndermesi mümkündür. Böyle bir iletişim gönderildiğinde, başvuruyu yapan kişiye bilgi verilmez. Söz konusu iletişim, İnsan Hakları Konseyi'ne yılda 3 defa sunulan raporlardan birinde yayınlanana kadar, gizli bilgi olarak kabul edilmektedir.

Fotoğraf: Murat Bilgiç

5. BAŞVURU YAPACAKLARA ÖNERİLER

Doğa Tahribatı ve Zararlar Nedeniyle Özel Prosedürlere Yapılacak Başvurularda Nelere Dikkat Edilmelidir?

- Doğa tahribatı ve zararlar söz konusu olduğunda, olayın ve gerçekleşen ihlalin insan haklarıyla olan bağı ve ilgisi tespit edilmeli, yaşanan tahribatın mağdurların insan haklarına olan etkisi mümkünse verilerle desteklenmelidir.
- İhlalden etkilenen kişilere dair güvenilir ve somut veriye ulaşmak için muhtarlar, yerel sivil toplum kuruluşları ve hizmet sağlayıcı kurumlarla iletişime geçilmeli ve başvuru konusunda kapsamlı bir çalışma yürütülmelidir.
- İhlale ilişkin veriler toplanırken yaş, cinsiyet, engellilik gibi iklim değişikliğine karşı kırılgan grupların ve kişilerin durumu dikkate alınmalıdır.
- Doğa koruma ve iklim konusundaki çalışmalar, insan hakları etkileri dikkate alınarak yürütülmeli; izleme, veri toplama ve raporlama mekanizmaları düşünülmelidir.
- İhlale ilişkin bulgulara ve verilere formun anlatı bölümünde detaylı olarak yer verilmelidir. Anlatı bölümünde öne çıkarılacak hususlar, formdaki 4000 karakter sınırı dikkate alınarak belirlenmelidir.
- İhlali açıklamaya yarayacak fotoğraflar, mümkünse akademik görüşler ve uzman incelemeleri, ihlalin giderilmesine dair idareye veya ilgili resmî kurumlara yapılmış daha önceki dilekçeler forma eklenebilir.
- Olayla ilgili bilgi verilirken, ihlalin ilişkili olduğu alanlar sadece doğaya verilen zararla sınırlandırılmamalı; sağlık, barınma ve gıdaya erişim gibi etkilendiği iddia edilen diğer alanların işaretlendiğinden emin olunmalıdır.
- Başvuru formu, sorulara yanıt verme ve boşlukların doldurulması şeklinde ilerlemektedir. Formda doldurulması zorunlu olan alanlar yıldız (*) ile işaretlenmiştir. Başvuru formunu gönderebilmek için bu zorunlu alanların eksiksiz doldurulması gerekmektedir. İşaretsiz alanlardaki bilgilerin girilmesi isteğe bağlıdır.

- Form istenildiği takdirde her zaman kaydedilebilir ve aynı forma 24 saat içerisinde geri dönülebilir. Form doldurulmaya başlarken, sistem tarafından başvuruyla ilgili bir referans kodu verilmektedir. Bu referans kodunun saklanması önerilmektedir. Verilen referans kodu kullanılarak 24 saat süreyle forma ulaşmak ve başvuruyu tamamlamak mümkündür. Bu süre içerisinde tamamlanmayan başvuru bilgileri sistemden silinir.